

Виразки в роті

Виразки в роті можуть бути викликані інфекцією, травмою або раком ротової порожнини. У цьому інформаційному бюлетені пояснюються деякі поширені виразки в роті, їх симптоми та лікування.

Інфекції та виразки ротової порожнини

Герпес (Простий герпес) зазвичай виникає на губах і язичі, але також може виникати на очах, носі й руках. Виразки заразні, коли вони відкриті й мокнучі. Мазі від герпесу доступні в аптеках і можуть полегшити дискомфорт.

Молочниця (Кандидоз) — це грибкова інфекція, яка спочатку проявляється у вигляді червоних ділянок на внутрішній стороні рота. У міру прогресування молочниці може з'являтися білий лускатий шар. Цей шар можна легко витерти, залишаючи нижню «сиру» частину тканини. Хороша гігієна, така як миття рук і відмова від спільного використання посуду, допоможе запобігти передачі інфекції. Зверніться до лікаря або стоматолога за порадою та лікуванням.

Кутювий хеліт може бути спричинений грибковою та/або бактеріальною інфекцією, поганим харчуванням або імунodefіцитом. Кутювий хеліт проявляється у вигляді потрісканих червоних кірочок на кутках рота, які часто кровоточать при відкритті рота. Підтримання губ вологими за допомогою бальзаму для губ, дотримання гігієни порожнини рота та вживання великої кількості води допоможуть запобігти інфекції. Зверніться до лікаря або стоматолога за порадою та лікуванням.

Первинний герпетичний гінгівостоматит є висококонтагіозною вірусною інфекцією. Він викликає лихоманку, дратівливість, головний біль, біль при ковтанні й набряк лімфатичних залоз. Протягом декількох днів ротова порожнина і ясна стають болючими й сильно запалюються. Розвиваються жовті виразки, заповнені рідиною, які лопаються й утворюють неглибокі, рвані та надзвичайно болючі виразки, покриті сіруватою шкірою. Зверніться до лікаря або стоматолога за порадою та лікуванням.

Ангіна Симановського-Плаута-Венса (гострий некротизуючий виразковий гінгівіт) є надзвичайно болючим захворюванням. Вона проявляється у вигляді жовто-білих виразок, які легко кровоточать. Незважаючи на те, що хвороба викликана поганою гігієною порожнини рота, їй часто сприяють стрес і куріння. Симптоми включають збільшення лімфатичних залоз, лихоманку і втому, металевий присмак і відчуття розклинення зубів. Зверніться до лікаря або стоматолога за порадою та лікуванням.

Дентальні абсцеси — це наповнені гноєм набряки, спричинені інфекцією всередині зуба, інфекцією ясен та/або травмою зуба. Вони часто болючі, але не завжди. Зубні абсцеси можуть викликати набряк обличчя та/або збільшення лімфатичних залоз. У рідкісних випадках зубні абсцеси можуть викликати більш поширену інфекцію та можуть бути небезпечними для життя. При зубних абсцесах:

- Помірний біль можна контролювати за допомогою безрецептурних знеболювальних препаратів. Їх потрібно приймати звичайним способом і не прикладати до самого гнітника.
- Використовуйте холодні компреси, щоб контролювати набряк.

- Для зменшення інфекції можуть бути призначені антибіотики. Однак абсцес не заживе сам по собі, а антибіотики не усунуть джерело інфекції. Зверніться до стоматолога для лікування.
- У разі набряку обличчя негайно зверніться до лікаря або стоматолога.

Захворювання рук, стоп та порожнини рота є дуже заразною та поширеною дитячою хворобою. Симптоми включають пухирі всередині рота, а також на руках і ногах. У дітей із захворюванням рук, стоп та порожнини рота може бути лихоманка, млявість і зниження апетиту протягом дня або двох. Пухирі можуть зберігатися протягом 7–10 днів і є заразними, поки вони містять рідину. Дайте пухирям висохнути природним шляхом. Не можна проколювати пухирі. Зверніться до лікаря або стоматолога за порадою та лікуванням. Хороше миття рук допоможе запобігти передачі інфекції. Руки слід мити водою з милом не менше 15 секунд і ретельно висушувати перед торканням до їжі, після відвідування туалету та/або зміни підгузків.

Травми ротової порожнини

Кровотечі й травми губ, щік або ясен слід лікувати наступним чином:

- Прикладіть до рани чистий бинт або складену хустку й сильно притисніть.
- Сядьте й підтримуйте тиск не менше десяти хвилин. Не лягайте рівно.
- Якщо кровотечу неможливо зупинити, негайно зверніться за медичною допомогою.
- Прикладіть холодний компрес для зняття набряку й болю.
- Зверніться за порадою та лікуванням до лікаря або стоматолога, щоб перевірити ваші зуби та ротову порожнину на наявність більш серйозних травм.
- Теплі ополіскувачі для рота із солоною водою (половина чайної ложки кухонної солі на склянку теплої води) можна використовувати після зупинки кровотечі. Це знизить ризик інфікування та сприятиме загоєнню.

Губу або щоку можна прикусити під час їжі, в результаті падіння або після місцевої анестезії. Якщо онімилу губу або щоку смоктати, кусати або терти, можна пошкодити їх, навіть не усвідомлюючи цього. Травмована ділянка часто виглядає як непривабливий хімічний опік. Коли відчуття повертається в цю область, вона може бути дуже болючою. Також може виникнути набряк і інфекція. Обробіть прикушену губу або щоку теплими ополіскувачами для рота з солоною водою, щоб прискорити загоєння (половина чайної ложки кухонної солі на склянку теплої води). Якщо виникла інфекція, зверніться до стоматолога.

Виразки й хворі місця можуть бути болючими та виникати в будь-якому місці рота. Брекети, травми, зубні протези, погане харчування, алергія, інфекція та гормони — все це може спричинити виразку. Теплі ополіскувачі для рота із солоною водою (половина чайної ложки кухонної солі на склянку теплої води) можуть сприяти загоєнню та приносити полегшення. Безрецептурні препарати з аптеки також можуть принести полегшення. Якщо виразки проходять, зверніться до стоматолога за консультацією та лікуванням.

Рак порожнини рота

Рак порожнини рота — це будь-яке ракове розростання тканини, яке виникає в роті або навколо нього. Раннє виявлення захворювання рятує життя. Регулярні стоматологічні огляди можуть допомогти виявити ранні ознаки раку порожнини рота. Якщо будь-яка з наведених нижче попереджувальних ознак вас стосується, негайно зверніться до лікаря або стоматолога:

- Припухлість або ущільнення в будь-якому місці всередині рота, на обличчі або на шиї.
- Виразки в роті або на обличчі чи шиї, які не загоїлися протягом кількох тижнів.

- Червоні, білі або темні плями в роті.
- Втрата чутливості або болю в будь-якій області рота, обличчя або шиї.
- Постійна або незрозуміла кровотеча в роті.
- Утруднення або біль при ковтанні, розмові або прийомі їжі.
- Постійний біль у вусі.
- Утруднення руху язика або щелепи.
- Розхитані зуби.
- Змінене відчуття смаку.

Для отримання додаткової інформації

- Зверніться до свого стоматолога
- Див. www.health.qld.gov.au/oralhealth
- Телефонуйте 13 HEALTH (13 43 25 84), щоб отримати конфіденційну консультацію щодо здоров'я 24 години на добу, сім днів на тиждень
- Ел. пошта oral_health@health.qld.gov.au

© The State of Queensland, Queensland Health, 2024.